

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ - Γ Δ' 5
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΗΣ &
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ – Δ' 16
ΤΜΗΜΑ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ
ΕΙΔΙΚΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ & ΔΙΑΔΟΧΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ – ΤΜΗΜΑ Ε'**

Ταχ. Δ/ση : Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 10110-ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες: Κ. Ζαγκλής, Χ. Ζαζάκη
Τηλέφωνο: 213-1516742, 6020
Αρ. Τηλεομοιοτυπικού: 210-3368148
Email: proasf@ypakp.gr

ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 10 / 03 / 2020
Αριθ. Πρωτ.:Φ1500/51177/1250/18

**ΠΡΟΣ: Μετοχικό Ταμείο Πολιτικών Υπαλλήλων
Μ.Τ.Π.Υ. - ΔΙΟΙΚΗΣΗ
Διεύθυνση Ασφάλισης
Τμήμα Διαδοχικής Ασφάλισης
Λυκούργου 12, Τ. Κ. 10551
ΑΘΗΝΑ, ΑΤΤΙΚΗ**

- ΚΟΙΝ: 1. Ε.Φ.Κ.Α. – Γενική Διεύθυνση
Απονομής Συντάξεων
Διεύθυνση Απονομής Συντάξεων
Αγίου Κωνσταντίνου 8,
Τ. Κ. 10241, ΑΘΗΝΑ**
- 2. Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. – ΔΙΟΙΚΗΣΗ
Κλάδος Επικουρικής Ασφάλισης
Διεύθυνση Συντάξεων
Φιλελλήνων 13-15,
Τ. Κ. 10557, ΑΘΗΝΑ**
- 3. Μετοχικό Ταμείου Στρατού
Κολοκοτρώνη 13, Τ. Κ. 10562, ΑΘΗΝΑ**
- 4. Μετοχικό ταμείο Ναυτικού
Γλάδστωνος 1, Τ. Κ. 10677, ΑΘΗΝΑ**
- 5. Μετοχικό ταμείο Αεροπορίας
Ακαδημίας 27, Τ. Κ. 10671, ΑΘΗΝΑ**
- 6. Επαγγελματικά Ταμεία Υποχρεωτικής
Ασφάλισης :**
- α) ΤΕΑΥΦΕ – ΝΠΙΔ,
Χαλκοκονδύλη 56, 10432 Αθήνα**
- β) ΤΕΑΥΕΤ – ΝΠΙΔ
Θεοφάνους 17 - 19, 11523 Αμπελόκηποι**
- γ) ΕΤΕΑΠΕΠ – ΝΠΙΔ
Χρήστου Λαδά 1, 10561 Αθήνα**
- δ) ΤΕΑ-ΕΑΠΑΕ – ΝΠΙΔ
Πατησίων 48, 10682 Αθήνα**

ΘΕΜΑ: «Εφαρμογή των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης».

- ΣΧΕΤ: α)** Το αρ. πρωτ. 51937/7220/28-09-2018 έγγραφο του Μ.Τ.Π.Υ.,
β) Η υπ'αριθμ. 2.01 Απόφαση του Δ. Σ. του Μ.Τ.Π.Υ. κατά 44^η/07-11-2016 συνεδρίασή του,
γ) Η υπ'αριθμ. 2.14 Απόφαση του Δ. Σ. του Μ.Τ.Π.Υ. κατά 14^η/16-04-2018 συνεδρίασή του,
δ) Το από 01-03-2017 ηλεκτρονικό μήνυμα της γραμματείας του Δ. Σ. του Μ.Τ.Π.Υ.,
ε) Το αρ. πρωτ. Β2/61/2641/20-12-1983 έγγραφο εγκυκλίων οδηγιών του Υπουργείου μας,
στ) Το αρ. πρωτ. Φ. 1500/οικ. 1681/119/19-09-2017 έγγραφο εγκυκλίων οδηγιών του Υπουργείου μας.

Σε συνέχεια του α' ανωτέρω σχετικού εγγράφου σας και του δ' ανωτέρω σχετικού ηλεκτρονικού μηνύματός σας, με τα οποία μας γνωστοποιήσατε τις β' και γ' ανωτέρω σχετικές Αποφάσεις του Δ. Σ. του Ταμείου σας, αναφορικά με την παύση εφαρμογής των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης από την έναρξη ισχύος του ν. 4387/16, σας γνωρίζουμε τα εξής :

1. Με τις διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου 4 του ν. 3865/10 ορίζεται ότι, οι διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 3863/10 περί διαδοχικής ασφάλισης, έχουν εφαρμογή και για όσους υπάγονται στο συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου. Με την ανωτέρω διάταξη του ν.3865/10 επικαιροποιήθηκε η εφαρμογή των ισχυουσών (νέος νόμος 3863/10) διατάξεων (ν. δ. 4202/61, ν.1405/83, ν. 1902/90, ν. 2084/92, ν. 3232/04, κ.λ.π.) της διαδοχικής ασφάλισης σε όλους τους δημοσίους υπαλλήλους. Δεδομένου ότι το συνταξιοδοτικό καθεστώς των δημοσίων υπαλλήλων καλύπτει όλους τους κλάδους ασφάλισης (κύριας, επικουρικής και πρόνοιας) προκύπτει ότι οι διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 3863/10 εφαρμόζονται από όλους τους εμπλεκόμενους Φορείς, Ταμεία, Υπηρεσίες, κ.λ.π., που ασφαλίζουν δημοσίους υπαλλήλους σε όλους τους κλάδους ασφάλισης.

Οι προαναφερόμενες διατάξεις καθώς και το ε' σχετικό έγγραφο εγκυκλίων οδηγιών του Υπουργείου μας εφαρμόζονταν από το Μ.Τ.Π.Υ μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 4387/16, όπως προκύπτει από σχετική αλληλογραφία με το Ταμείο σε εξατομικευμένες περιπτώσεις.

Με τις διατάξεις του άρθρου 19 ν. 4387/16, προβλέπεται η διατήρηση των δικαιωμάτων των διαδοχικά ασφαλισμένων τόσο εντός του Ε.Φ.Κ.Α., όσο και εντός του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π., δηλαδή η εν λόγω διάταξη του νόμου διέπει αποκλειστικά τις σχέσεις των ενταχθέντων στον Ε.Φ.Κ.Α. και το Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. (παράγραφοι 5, 6, 7 του άρθρου 19 και παράγραφος 2 του άρθρου 96 του ν. 4387/16, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 56 του ν.4445/16) φορέων, χωρίς να επιφέρει τροποποίηση στις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης μεταξύ του Μ.Τ.Π.Υ. και Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. ή άλλων φορέων επικουρικής ασφάλισης.

Τα ανωτέρω αναγράφονται και στο σ' σχετικό έγγραφο εγκυκλίων οδηγιών μας (ΑΔΑ: 7Φ3Ζ465Θ1Ω-Κ63) : «Ως εκ τούτου εξακολουθούν να ισχύουν διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης μεταξύ Ε.Φ.Κ.Α. και φορέων που παρέμειναν εκτός καθώς και μεταξύ του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. και ταμείων επαγγελματικής Ασφάλισης ή άλλων φορέων επικουρικής ασφάλισης.», οπότε δεν έχουν καταργηθεί και εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης του ν. δ. 4202/61 όπως ισχύουν μεταξύ των νέων ενοποιημένων Φορέων (Ε.Φ.Κ.Α. και Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.) με τους λοιπούς Φορείς κύριας και επικουρικής ασφάλισης δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, καθώς και τα Επαγγελματικά Ταμεία –Τ.Ε.Α.

Κατόπιν αυτών και σύμφωνα με το ε' σχετικό έγγραφο εγκυκλίων οδηγιών μας, τα Μετοχικά Ταμεία, οφείλουν να εξακολουθούν να εφαρμόζουν τις κείμενες διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης.

2. Επιπροσθέτως, με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 48 του ν. 4387/16 όπως τροποποιήθηκε από το ν. 4670/2020 ορίζονται οι περιπτώσεις επιστροφής εφάπαξ των ατομικών κρατήσεων συνταξιούχων μετόχων, που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις απονομής μερίσματος από το Μ.Τ.Π.Υ.. Βασική προϋπόθεση είναι και να μην έχουν επιτύχει ή δύνανται να επιτύχουν (κατά την επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου) οι συνταξιούχοι την απονομή μερίσματος ή συντάξεως, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης, όπως ισχύουν, με το Μ.Τ.Π.Υ. είτε ως απονέμοντα είτε ως συμμετέχοντα Οργανισμό. Στην περίπτωση αυτή (δυνατότητα θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης) δε δικαιούνται της εφάπαξ επιστροφής των ατομικών κρατήσεων. Μόνο δε εφόσον ο συνταξιούχος εισπράξει τις κρατήσεις του στο Μ.Τ.Π.Υ. δε δύνανται πλέον να εφαρμοσθούν οι κείμενες διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης.

Εξ' αυτού προκύπτει ότι, με τις διατάξεις του ν. 4387/16 όχι μόνο δεν τεκμαίρεται η πρόθεση του νομοθέτη για παύση εφαρμογής των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης από το Μ.Τ.Π.Υ., αντιθέτως επαναβεβαιώνεται η υποχρέωση εφαρμογής των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης, αξιώνοντας την εξάντληση της δυνατότητας συνταξιοδότησης με όλους τους εφικτούς τρόπους (αναγνώριση χρόνου, συνυπολογισμός χρόνου ασφάλισης άλλων ομοειδών φορέων, κ.λ.π.) και κατά προέκταση και της εφαρμογής των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης.

3. Όσον αφορά την εφαρμογή της διαδοχικής ασφάλισης μεταξύ του Μ.Τ.Π.Υ. και τους τομείς του Τ.Ε.Α.Ι.Τ. – Ν.Π.Δ.Δ. που μετατράπηκαν σε Τ.Ε.Α. – Ν.Π.Ι.Δ., ήτοι τα Τ.Ε.Α.Υ.Φ.Ε. - Ν.Π.Ι.Δ., Τ.Ε.Α.Υ.Ε.Τ. - Ν.Π.Ι.Δ., Τ.Ε.Α.Α.Π.Α.Ε. - Ν.Π.Ι.Δ., και Τ.Ε.Α.Π.Ε.Π. - Ν.Π.Ι.Δ., σας γνωρίζουμε ότι με τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 4225/14, προβλέπεται ο συνυπολογισμός του χρόνου ασφάλισης

που έχει διανυθεί μεταξύ : **α)** των **Φορέων Επικουρικής ασφάλισης δημοσίου δικαίου**, των Φορέων Επικουρικής ασφάλισης της παραγράφου 4 του άρθρου 2 του ν. 2084/92 **και β)** των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου 36 του ν. 4052/12 για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος και τον υπολογισμό του ποσού της σύνταξης. Επ' αυτών δε, έχουν εκδοθεί τα υπ' αριθμ. Φ.51020/οικ.3355/39/21-02-2014 (ΑΔΑ: ΒΙΕ9Λ-ΨΝΓ) και Φ.1500/15021/832/24-06-2016 (ΑΔΑ: 7Λ8Ξ465Θ1Ω-ΛΚΚ) έγγραφα εγκυκλίων οδηγιών του Υπουργείου μας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο Υπουργού,
2. Γραφείο Γενικής Γραμματέως Κ. Α.,
3. Γραφείο Γενικής Διευθύντριας Κ. Α.,
4. Διεύθυνση Πρόσθετης & Επαγγελματικής Ασφάλισης - Δ' 16
5. Όλες τις Διευθύνσεις Κοινωνικής Ασφάλισης της Γ.Γ.Κ.Α..